অধ্যায় ২ ঃ সতী জয়মতী, প্রথম প্রবাহ (১-১৪)

অধ্যায় গাঁথনি

২.১ উদ্দেশ্য
২.২ পৰিচয়
২.৩ লিখকৰ পৰিচয়
২.৪ সতী জয়মতী কাব্যৰ সাৰাংশ
২.৫ শ্লোকসমূহৰ সংস্কৃত পাঠ (১-১৪)
২.৫.১ শ্লোকসমূহৰ শব্দার্থ
২.৫.২ শ্লোকসমূহৰ অসমীয়া অনুবাদ
২.৬ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ
২.৭ অধিক জানিবলৈ
২.৮ অগ্রগতিৰ খতিয়ান
২.৯ আৰ্হি প্রশ্ন

২.১ উদ্দেশ্য

এই অধ্যায়টি অধ্যয়ন কৰি আপুনি—

- সতী জয়মতী কাব্যৰ ৰচকৰ বিষয়ে চমু আভাস পাব
- কাব্যখনৰ বিষয়বস্তুৰ লগত পৰিচিত হ'ব পাৰিব
- কাব্যখনৰ ১-১৪ নং শ্লোকৰ সংস্কৃত পাঠ অধ্যয়ন কৰিব পাৰিব
- শ্লোকসমূহৰ (১-১৪) শব্দার্থ আৰু অসমীয়া অনুবাদ জানিব পাৰিব।

২.২ পৰিচয়

ইয়াৰ আগৰ পাঠ্য বিষয়বোৰত আপুনি সংস্কৃত ব্যাকৰণ আৰু সংস্কৃত গদ্য সাহিত্যৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰিলে। এই অধ্যায়টিত আপুনি ভবদেৱ ভাগৱতী ৰচিত 'সতী জয়মতী' কাব্যৰ বিষয়ে কিছু অধ্যয়ন কৰিব পাৰিব। অধ্যায়টিত সতী জয়মতী কাব্যৰ প্রথম প্রবাহৰ একৰ পৰা চৌধ্যটা (১-১৪) শ্লোকৰ আলোচনা আগবঢ়োৱা হৈছে। এইসমূহ শ্লোকত প্রধানকৈ কামৰূপৰ সুন্দৰ বর্ণনা দাঙি ধৰা হৈছে। 'সতী জয়মতী' কাব্যক গীতি কাব্য বুলিও কোৱা হয়। গীতি কাব্যৰ বিষয়ে আপুনি আগৰ পাঠ্য বিষয়ত অধ্যয়ন কৰিছে। অন্যহাতেদি এই কাব্যখনত এশটা শ্লোক থকা বাবে ইয়াক 'শতক কাব্য' বুলিও কোৱা হয়। আপুনি শতক কাব্যৰ বিষয়ে বিশদভাৱে আগৰ পাঠ্য বিষয়ৰ অধ্যায়বোৰত অধ্যয়ন কৰিব পাৰিছে। এই অধ্যায়ত আপুনি উল্লিখিত শ্লোকসমূহৰ সংস্কৃত পাঠ, কঠিন শব্দবোৰৰ অর্থ আৰু প্রতিটো শ্লোকৰ অসমীয়া অনুবাদো অধ্যয়ন কৰিব পাৰিব।

২.৩ লিখকৰ পৰিচয়

এতিয়া আপুনি সতী জয়মতী কাব্যৰ ৰচক পণ্ডিত ভৱদেৱ ভাগৱতীৰ বিষয়ে অবগত হ'ব।

পণ্ডিত ভৱদেৱ ভাগৱতী অসমৰ এজন কৃতী সন্তান। তেখেতৰ জন্ম হয় ১৯০২ চনৰ ২৭ জানুৱাৰীত নলবাৰী জিলাৰ কৈঠালকুছি গাঁৱত। তেখেতৰ মাতৃৰ নাম হ'ল মহেশ্বৰী দেৱী আৰু পিতৃৰ নাম বলভদ্ৰ ভাগৱতী। ভৱদেৱ ভাগৱতীদেৱে তেখেতৰ প্ৰাথমিক শিক্ষা নিজ গাঁৱৰ বিদ্যালয়তে আৰম্ভ কৰি পিছত হাইস্কুল শিক্ষাৰ বাবে নলবাৰী চহৰৰ গৰ্ডন স্কুলত নামভৰ্তি লয়। তেখেতে ১৯২২ চনত প্ৰথম বিভাগত মেট্ৰিক পাছ কৰে। ইয়াৰ পিছত তেখেতে নিজ গাঁও কৈঠালকুছিত সংস্কৃত শিক্ষা ল'লে। ১৯২৫ চনত ভাগৱতীদেৱে বেঙ্গল সংস্কৃত বোৰ্ডৰ অধীনত অনুষ্ঠিত 'ব্যাকৰণতীৰ্থ' পৰীক্ষাত চতুৰ্থ স্থান অধিকাৰ কৰে। একেটা বছৰতে তেখেতে অসম সংস্কৃত বোৰ্ডৰ পৰা পু�ৰাণশাস্ত্ৰী ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ভাগৱতীদেৱে বাৰানসীত বেদান্ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে আৰু কলিকতা সংস্কৃত সংস্থাৰ পৰা 'বেদান্ত তীৰ্থ' উপাধি লাভ কৰে। ১৯৩৩ চনত তেখেতে প্ৰথম বিভাগত কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ব্যক্তিগত পৰীক্ষাৰ্থী হিচাপে মেট্ৰিক পৰীক্ষা পাছ কৰে। তেখেতে নলবাৰী জিলাৰ চামতা হাইস্কুলত শিক্ষকতাও কৰে। ১৯৮২ চনত ভাগৱতীদেৱে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ পৰা সন্মানজনক 'চাৰটিফিকেট অব অনাৰ' লাভ কৰে। অসমৰ গৌৰৱ এইজনা মহান সংস্কৃত পণ্ডিতে ১৯৮৮ চনৰ জুলাই মাহৰ ১৯ তাৰিখে ইহলীলা সম্ৱৰণ কৰে। ভাগৱতীদেৱে তেখেতৰ ৰচনাৱলীৰ জৰিয়তে অসমীয়া আৰু সংস্কৃত সাহিত্য চহকী কৰি গৈছে। তেখেতে ১৯২৪ চনত 'লীলা' নামেৰে এখন অসমীয়া উপন্যাস ৰচনা কৰে। তেখেতৰ আন এখন ব্যঙ্গাত্মক ৰচনা হ'ল 'ভেকোভাওনা'। এইখনো অসমীয়া ভাষাতে ৰচিত। অন্য এখন ব্যঙ্গাত্মক ৰচনা হ'ল 'সুখৰ সপোন।' 'কথাকুসুমম্' নামেৰে সংস্কৃত পাঠ্যপুথি এখনো সপ্তম আৰু অষ্টম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে ভাগৱতীদেৱে লিখি উলিয়ায়। তেখেতে আনকি মহাভাৰতৰ ১৩০০ শ্লোকো অসমীয়া গদ্যত অনুবাদ কৰে। 'শ্লোকমালা' নামৰ সংকলন এটা ১৯৫৭ চনত ভাগৱতী দেৱে প্ৰকাশ কৰি উলিয়ায়। এই সংকলনটিত তেখেতে মহাত্মা গান্ধীকে আদি কৰি অসমৰ বিভিন্ন পণ্ডিতৰ বিষয়ে ভক্তিসহকাৰে লিখিছে। ১৯৮২ চনত ভাগৱতীদেৱে 'নূতনং নাটকম্' নামৰ এখন চুটি নাটক ৰচনা কৰি উলিয়ায়। এই নাটকখন অসমীয়া আৰু সংস্কৃত দুয়োটা ভাষাতে ৰচিত হৈছে। ভাগৱতীদেৱৰ দ্বাৰা ৰচিত গ্ৰন্থসমূহৰ ভিতৰত উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থখন হ'ল 'সতী জয়মতী'। এইখন এখন ***খণ্ডকাব্য*** আৰু ইয়াতে এশটা শ্লোক সন্নিৱিষ্ট আছে।

খণ্ডকাব্য ঃ মহাকাব্যৰ অন্তৰ্গত।

শতক কাব্য ঃ এইবিধ কাব্যত সাধাৰণতে এশটা শ্লোক থাকে।

২.৪ জয়মতী কাব্যৰ সাৰাংশ

সতী জয়মতী কাব্যৰ ৰচক পণ্ডিত ভৱদেৱ ভাগৱতীৰ বিষয়ে জনাৰ পিছত এতিয়া কাব্যখনৰ সাৰাংশৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব।

ভৱদেৱ ভাগৱতী ৰচিত 'সতী জয়মতী' কাব্যখন ***শতক কাব্য***ৰ নিচিনা। শতক কাব্যৰ আন এটা উদাহৰণ হ'ল 'নীতিশতক'। 'সতী জয়মতী' কাব্যখনৰ মুখ্য নাৰী চৰিত্ৰ হ'ল জয়মতী

আৰু প্ৰধান পুৰুষ চৰিত্ৰ হ'ল গদাপানী। কাব্যখনৰ কাহিনীটো মধ্যযুগৰ অসম বুৰঞ্জীৰ এটা ঘটনাৰ আধাৰত ৰচিত হৈছে। আহোম ৰাজকোঁৱৰ গদাপানীৰ পত্নী জয়মতীৰ নিজ স্বামীৰ ৰক্ষণাবেক্ষণৰ বাবে কৰা আত্ম-ত্যাগৰ ঘটনাই এই কাব্যখনৰ বিষয়বস্তু।

সতী জয়মতী কাব্যখন তিনিটা প্ৰবাহত বিভক্ত। প্ৰবাহ মানে অধ্যায়। প্ৰথম প্ৰবাহত সাতাইশটা (২৭) শ্লোক আছে। প্ৰথম প্ৰবাহটোৱে কাহিনীভাগৰ পাতনি দাঙি ধৰিছে আৰু লগতে অসম বুৰঞ্জীৰ বিষয়েও পৰিচয় কৰাই দিছে। কাহিনী অনুসৰি বশিষ্ঠ মুনিয়ে এই অসমতে এটা সময়ত কঠোৰ সাধনাত ব্ৰতী হৈছিল। এইটোও উল্লেখ আছে যে কামাখ্যাৰ অৱস্থান প্ৰাগজ্যোতিষপুৰৰ নীলাচল পাহাৰত আছে। প্ৰাচীন অসমৰ বীৰ পুৰুষ লাচিত বৰফুকন আৰু চিলাৰায়ৰ প্ৰতি থকা অসমৰ মানুহৰ প্ৰেম আৰু ভক্তিৰ কথাও এই প্ৰৱাহত কোৱা হৈছে। কাব্যখনৰ জৰিয়তে কবিয়ে এইটোও কল্পনা কৰিছে যে দেৱতাসকলৰ ৰজা ইন্দ্ৰই তেওঁৰ আত্মীয় কুটুম্বক এই অসমলৈ প্ৰতিনিধি কৰি পঠাইছিল প্ৰশাসক হিচাপে। এই ৰাজবংশটোৱেই 'আহোম' নামেৰে জনাজাত হৈছে। কাব্যখনৰ দ্বিতীয় প্ৰৱাহত একত্ৰিশটা (৩১) শ্লোক আছে। এই প্ৰবাহত আহোম ৰাজকোঁৱৰ গদাপাণিৰ জয়মতীৰ সৈতে হোৱা বিবাহ, তেওঁলোকৰ সুখী বৈবাহিক জীৱন তথা দুই পুত্ৰৰ জন্মৰ কথা বৰ্ণিত হৈছে। তৃতীয় প্ৰবাহত বিয়াল্লিশটা (৪২) শ্লোক আছে। তিনিওটা প্ৰবাহৰ ভিতৰত শেষৰ প্ৰবাহটো ডাঙৰ। ইয়াত গদাপাণিৰ আত্মগোপন, জয়মতীৰ বন্দিত্ব, ডেকাৰজা চুকাফাৰ দ্বাৰা জয়মতীৰ ওপৰত চলোৱা অত্যাচাৰ আৰু শেষত জয়মতীৰ অকাল মৃত্যু বৰ্ণিত হৈছে। সমগ্ৰ কাব্যখনৰ ভাষা অতি সহজ আৰু সৰল।

অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণ

প্ৰশ্ন নং ১ ঃ ভৰদেৰ ভাগৰতীদেৱৰ জন্ম ক'ত হৈছিল?

.....

প্ৰশ্ন নং ২ ঃ ভাগৰতীদেৱে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ পৰা কি লাভ কৰিছিল?

.....

প্ৰশ্ন নং ৩ ঃ 'লীলা' নামৰ উপন্যাসখন কোন চনত ৰচিত হৈছিল?

.....

প্ৰশ্ন নং ৪ ঃ 'সতী জয়মতী' কাব্যত কিমানটা শ্লোক আছে?

.....

২.৫ শ্লোকসমূহৰ সংস্কৃত পাঠ (১-১৪)

এতিয়া আপুনি জয়মতী কাব্যৰ প্ৰথম প্ৰবাহৰ (১-১৪) শ্লোকসমূহৰ সংস্কৃত পাঠ পঢ়িবলৈ পাব।

লসতু লসতু বাণী শ্বেতপদ্মে সুৰম্যে
চলতু চলতু হংসী পাদপার্শ্বে জনন্যাঃ

বদতু বদতু বীণা ৰম্যহস্তাচ্ছ তস্যা
দহতু দহতু বিঘ্নং সৈব ভাষা সুহাসা।। ১।।
কৃতমুনিজনবাসো ব্রহ্মনঃ সৃষ্টিবর্য্যঃ
সুজলসুফলপূর্ণঃ পূতৰত্নপ্রকৃষ্টঃ।
বিবিধবিভৱধন্যঃ পর্ব্বতৈৰীক্ষ্যমাণঃ
স্মৰতি পৰমভাগ্যং কামৰূপপ্রদেশঃ।। ২।।
শ্রবণসুভগশব্দৈঃ সান্ধ্যলালিত্যকান্ত্যৈ
গিৰিবৰতনুৰুদ্ধৈর্ব্যাপ্তমঞ্জুনিকুঞ্জৈঃ।
ঋষিবৰ ইহহৃষ্ট পুণ্যবান্ সত্যৰূপো
বিমলতপসিযুক্তো ভূতবান্ বৈ বশিষ্ঠঃ।। ৩।।
চলতু নিখিলপাপং সেবকানামুমায়া
ভবতু চ ভবভীতঃ শোকহীনঃ সুৰূপঃ।
অসুৰমথন ইত্থং দিব্যভাবাৎ পৰেশো
ভগমিহ ভগবত্যা নীলশীর্ষে মুমোচ।। ৪।।
চিলৰয় হৰিলাচিৎ শংকৰাদিপ্রমুখ্যাঃ
শুভতনয়সমূহা আবিৰাসন্ জনন্যাঃ।
বিমলসলিলধন্যো ব্রহ্মাপুত্রঃ সুপুত্রঃ
মুনিতনয়প্রদত্তঃ শোভতেহদ্যাপি ভূমৌ।। ৫।।
মধুৰিপুৰপি কৃষ্ণো ৰুক্মিণীশুভ্রহস্তম্
জনপদমিমমেত্য প্রেমভাবাদ্দধাৰ।
ললিতবচনজালে বিশ্চকেতুৰূষায়া
শ্চকিতহৰিণনেত্রে কেশবেশে চ মুগ্ধঃ ।। ৬।।
ঘটকনৰকবাণা নাৰকেয়ঃ সুধন্বা
কমতনৃপতিমুখ্যা ৰাজবৃন্দা বৰেণ্যাঃ
ভৰতজনপৰাজ্যে ভাৰতে খ্যাতবীর্য্যা
মণিমৰকতচিত্রাং কামভূমিং শশাসুঃ।। ৭।।
অথ সুৰপতিৰস্যা জ্ঞাতবান্ বৈ সমস্তম্
নিজজননকুলস্য স্বর্গিণঃ সংদিদেশ।
অধিকুৰুত কুলীনা মর্ত্ত্যজন্ম প্রগৃহ্য
নিয়তিনটনমঞ্চং কামৰূপপ্রদেশম্।। ৮।।
ন হি সৰতি ভবেহস্মিন্ স্বেচ্ছয়া কোহপি দেহী
প্রভবতি কিল তস্মিন্ বিশ্চপো বিশ্চমূর্ত্তিঃ।
অথ বিধিনিয়মাত্তা দেৱতা দিব্যৰূপা
নৃপপদমধিচক্রুঃ শ্যানদেশে প্রসিদ্ধে।। ৯।।

ৰিপুকুলদলনে তে শক্রতুল্যপ্রভাবাঃ।
পৰনৃপতিকৃতায়াং সন্ধিনীতৌ সুবিজ্ঞাঃ।
সুগতৰচিতধর্মে বিষ্টচিত্তা বিশুদ্ধাঃ
সুখিজনগণপূর্ণং ভুক্তবন্তঃ স্বৰাজ্যম্।। ১০।।
বহুসুৰভিপ্রয়াণে পুর্বপার্বত্যভাগে
খুনলুং সহজাতঃ খুনলইঃ সভ্যৰাজ
অতুলনগৰবেশং মুংৰিমুং ৰামদেশম্
সসুখমশিষদব্দান্ শাসনে শ্রীনিবাসঃ।। ১১।।
শতশৰদমতীত্য পার্থিবঃ সিংহবীর্যঃ
সুৰসদনময়াসীদ্ভক্তিমান্ শাক্যসিংহে।
শিশিৰকমলতুল্যং সর্বসাৰৈর্বিহীনম্
যৎ ইহ নৰদেহং কালদণ্ডে র্বিদীর্ণম্।। ১২।।
মৃতকবিপুলৰাজ্যং বীক্ষ্য ভূপৈর্বিহীনম্
প্রকৃতিসকলমুখ্যৈর্ভূপতৌ দত্তচিত্তৈঃ।
অধিগত ইহ ৰাজা খুন্লঙঃ সন্ততিৰ্বৈ
শুভজনপদচীনাত খ্যাতবীর্য্যো বৰেণ্যঃ।। ১৩।।
নবনৰপতিবংশে বীৰসিংহশ্চুকাফা
অথবদিহ নৃপালঃ কার্যধৈর্যস্য তস্য।
প্রথিতযশস আখ্যা বায়ুবদ্বেগবত্যঃ
শ্রৱণবিবৰমিত্বা মানবান্ মোদয়ন্তি।। ১৪।।

২.৫.১ শ্লোকসমূহৰ শব্দার্থ

এতিয়া আপুনি সংস্কৃত শ্লোকসমূহৰ শব্দার্থ পঢ়িবলৈ পাব।

১নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ বাণী বাগ্দেৱী (সৰস্বতী) সুৰম্যে দর্শনীয়ে (সুন্দৰ) শ্বেতপদ্মে শুক্লপংকজে (বগা পদুমত) লসতু লসতু পুনঃ পুনঃ বিৰাজতাম্ (বাৰে বাৰে বা পুনঃ পুনঃ বিৰাজ কৰক) হংসী দেব্যাঃ বাহনভূতা (দেৱীৰ বাহনস্বৰূপ হংসীয়ে) জনন্যাঃ মাতৃস্বৰূপিন্যাঃ সৰস্বত্যাঃ (মাতৃস্বৰূপা সৰস্বতীৰ) পাদপার্শ্বে চৰণসন্নিহিতে (চৰণৰ ওচৰত) চলতু চলতু বাৰম্বাৰং বিচৰতু (বাৰে বাৰে বিচৰণ কৰক)। চ তস্যাঃ বাগ্দেব্যাঃ (আৰু সেই দেৱীৰ) ৰম্যহস্তাৎ ৰমণীয়পাণিতঃ (সুন্দৰ হাতৰ পৰা) বীণা তন্ত্রীযুক্তবাদ্যবিশেষঃ (তাৰযুক্ত বাদ্যবিশেষ, বীণাই) বদতু বদতু নিৰন্তৰং মূর্চ্ছনাং কৰোতু (বাৰে বাৰে মূর্চ্ছনা কৰক অর্থাৎ বাজি উঠক)। সা এব সুহাসা স্মিতহাসিনী (সেই হাঁহিমুখীয়া) ভাষা সৰস্বতী (দেৱীয়ে) বিঘ্নং কাব্যৰচনায়াং প্রতিবন্ধকৰূপং (কাব্য ৰচনাত হ'ব পৰা বিঘিনি) দহতু দহতু সম্পূর্ণতয়া ভস্মসাৎ কৰোতু (নাশ কৰক)।

২নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ কৃতমুনিজনবাসো ঋষীণাং নিবাসভূতঃ (মুনিসকলে বাস কৰা) ব্রহ্মণ বিধেঃ (বিধাতাৰ) সৃষ্টিবর্য্যঃ শ্রেষ্ঠা নির্মিতিঃ (শ্রেষ্ঠ সৃষ্টি) সুজল সুফলপূর্ণঃ সলিলৰাশি পৰিপূর্ণঃ শ্রেষ্ঠফলাদিভিঃ পৰিপূর্ণঃ (সুজল আৰু সুফলেৰে পৰিপূর্ণ) পূতৰত্নপ্রকৃষ্টঃ বিশুদ্ধৰত্নাদিভিঃ উৎকর্ষং লভ্যমানঃ (পবিত্র ৰত্নসমূহেৰে উৎকৃষ্ট) বিবিধবিভবধন্যঃ নানাঐশ্বর্যমণ্ডিতঃ (বিভিন্ন বিভৱেৰে ধন্য) পর্বতৈৰীক্ষ্যমাণঃ সর্বতঃ বহুভিঃ অদ্রিভিঃ পৰিবৃতঃ (পর্বতবোৰে দৃষ্টি কৰি থকা) কামৰূপপ্রদেশঃ পূর্বোত্তৰ-ভাৰতবর্ষীয়- দেশবিভাগঃ প্রাগ্‌জ্যোতিষপুৰঃ ইতি অপৰনামকঃ (কামৰূপপ্রদেশে) পৰমভাগ্যং প্রকৃষ্টং গৌৰৱং (পৰম সৌভাগ্য) স্মৰতি মনসা পুনঃ চিন্তয়তি (স্মৰণ কৰে) অর্থাৎ অতীতগৌৰবস্মৃতিৰূপং সৌভাগ্যং কামৰূপপ্রদেশঃ নিতৰাং ধাৰয়তি।

৩নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ সান্ধ্যলালিত্যকান্ত্যৈঃ সন্ধা-ললিতা-কান্তা ইতি তৎ তৎ নামকনির্ঝৰিণীনিঃসৃতৈঃ (সন্ধ্যা, ললিতা আৰু কান্তা শব্দৰদ্বাৰা), গিৰিবৰতনুৰুদ্ধৈঃ আদিশ্রেষ্টস্য সন্ধ্যাচলস্য শৰীৰে প্রাপ্তবাধৈঃ, (পর্বতশ্রেষ্ঠ সন্ধ্যাচলৰ শৰীৰত ঠেকা খাই) ব্যাপ্তমঞ্জুনিকুঞ্জৈঃ বিস্তৃতৰম্যোপবনৈঃ (মনোহৰ নিকুঞ্জবোৰত বিয়পি পৰা) শ্রবণসুভগশব্দৈঃ শ্রুতিসুখকৰকুলুধ্বনিভিঃ (শুনি ভাল লগা কুলু ধ্বনিৰদ্বাৰা) হৃষ্টঃ আহ্লাদিতঃ সন্ (আহ্লাদিত হৈ) ইহ অস্মিন্ কামৰূপপ্রদেশে (এই কামৰূপতেই অর্থাৎ বশিষ্ঠাশ্রমত) পুণ্যবান্ সুকৃতময়ঃ (পূণ্যাত্মা), সত্যৰূপো কৃতকেতৰপৰায়ণঃ (সত্যপৰায়ণ) ঋষিবৰঃ মুনিশ্রেষ্ঠঃ (ঋষিশ্রেষ্ঠ) বশি ষ্ঠঃ (বশিষ্ঠ মুনিয়ে) বিমলতপসি নির্মলতপঃ সাধনে (পবিত্র তপস্যাত) যুক্তঃ আত্মনিযুক্তঃ (আত্মনিয়োগ) ভূতবান্ অভবৎ (কৰিছিল)।

৪নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ উমায়াঃ পার্বত্যাঃ (পার্বতীৰ) সেবকানাং ভক্তানাং (ভক্তসকলৰ) নিখিলপাপং সমগ্রং কুকৃত্যজাতমালিন্যং (সকলো পাপকর্ম) চলতু দূৰীভবতু (দূৰহওঁক) চ ভবভীতঃ সংসাৰক্লেশাদ্ সন্ত্রস্তঃ জনঃ (আকৌ সংসাৰভীত লোক) শোকহীনঃ সংসাৰতাপশূন্যঃ (সংসাৰৰ সকলো দুখৰ পৰা মুক্ত) সুৰূপঃ শোভনকান্তিযুক্তঃ (আৰু সুন্দৰ ৰূপৰ অধিকাৰী) ভবতু অস্তু (হওঁক)। ইত্থম্ এবং প্রকাৰেণ (এনেদৰে) দিব্যভাবাৎ সদুদ্দেশ্যেন (সৎ ভাৱেৰে) অসুৰমথনঃ দৈত্যঘ্নঃ (দৈত্যশত্রু) পৰেশঃ মহাদেৱঃ (পৰমেশ্বৰে) ভগবত্যাঃ দেব্যাঃ উমায়াঃ (দেৱীৰ) ভগং যোনিদেশম্ (যোনিপীঠক) ইহ অত্র (এই) নীলশীর্ষে নীলাচলশিখৰে (নীলাচলৰ শিখৰত) মুমোচ তত্যাজ (এৰিছিল অর্থাৎ দক্ষ ৰজাৰ যজ্ঞত দেহ ত্যাগ কৰা সতীৰ যোনিভাগ ত্যাগ কৰিছিল)।

৫নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ চিলৰয় চিলাৰায়ঃ ইতি অসমপ্রদেশীয়কোচনৃপতেঃ নৰনাৰায়ণস্য মল্লদেবস্য অনুজঃ সেনানী চ, হৰিঃ হৰিদেৱঃ ইতি বৈষ্ণবাচার্যঃ লাচিৎ লাচিতবৰফুকন ইতি নামধেয়ঃ আহোমনৃপতেঃ সেনাধ্যক্ষঃ, শংকৰঃ শংকৰদেৱঃ ইতি মহান্ বৈষ্ণবাচার্যঃ অসমে নববৈষ্ণৱধর্মস্য প্রচাৰকঃ, আদি প্রমুখ্যঃ ইতি এতে প্রসিদ্ধাঃ (চিলাৰায় হৰিদেৱ লাচিতবৰফুকুন শংকৰদেৱ আদি প্রমুখ) জনন্যাঃ দেশমাতৃকায়াঃ (জন্মভূমিৰ) শুভ তনয়সমূহাঃ সুপুত্রগণাঃ (শুভপুত্রসকল) আবিৰাসন্ আবির্ভূতাঃ অভবন্ (আৰির্ভাৱ

হৈছিল) মুনিতনয়প্রদত্তঃ ঋষিপুংগবেন পৰশুৰামেন দত্তমার্গঃ (মুনিপুত্র পৰশুৰামে দান কৰা) বিমলসলিলধন্যো স্বচ্ছতলপুষ্টঃ (পবিত্র পানীৰে ধন্য) সুপুত্রঃ ব্রহ্মপুত্রঃ শান্তনুকুলনন্দনঃ লৌহিত্য ইতি অপৰনামকঃ (সুপুত্র ব্রহ্মপুত্র) অদ্যাপি ইদানীমপি (আজিও) ভূমৌ অসমক্ষেত্রে (এই অসমভূমিত) শোভতে বিৰাজতে (শোভা পায়)।

৬নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ মধুৰিপুঃ মধুনামকস্য দৈত্যস্য বিনাশকঃ (মধু নামৰ অসুৰৰ বিনাশক) কৃষ্ণঃ অপি (ভগৱান শ্রীকৃষ্ণইও) ইমং জনপদং প্রদেশম্ (এই দেশলৈ) এত্য আগত্য (আহি) প্রেমভাবাদ্ অনুৰাগবশাৎ (অনুৰাগবশতঃ) ৰুক্মিণীশুভ্রহস্তম্ ৰুক্মিণ্যাঃ ভীষ্মকাত্মজায়াঃ চাৰুং কৰং (ৰুক্মিণীৰ সুন্দৰ হাতত) দধাৰ ধৃতবান্ (ধৰিছিল)। বিশ্বকেতুঃ অনিৰুদ্ধঃ কৃষ্ণনপ্তা (শ্রীকৃষ্ণৰ নাতি অনিৰুদ্ধই) ঊষায়াঃ বানতনয়ায়াঃ (বানৰজাৰ কন্যা ঊষাৰ) ললিত-বচনজালে মনোহৰবাক্প্রাগ্লেভ্য (লাৱণ্যময় বাক্যবোৰত) চকিতহৰিণনেত্রে চঞ্চলমৃগনয়নে (চঞ্চল হৰিণৰ নিচিনা চকুজুৰিত)কেলবেশে চ (শিৰোৰুহবিন্যাসে আৰু মূৰৰ ওপৰৰ খোপাটিত) মুগ্ধঃ আকৃষ্টঃ অভৱৎ (মুগ্ধ হৈছিল)।

৭নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ ঘটকনৰকবাণাঃ ঘটকঃ নৰকঃ বাণঃ ইতি অভিধেয়াঃ ৰাজানঃ (ঘটক, নৰক, বাণ) নাৰকেয়ঃ নৰকাত্মজঃ ভগদত্তঃ (নৰকৰ পুত্র ভগদত্ত) সুধন্বা তন্নামকঃ নৃপঃ (সুধন্বা নামৰ ৰজা) কমত নৃপতিমুখ্যাকমতেশ্বৰঃ প্রভৃতয়ঃ (কমতেশ্বৰ প্রভৃতি প্রধান প্রধান) বৰেণ্যাঃ মহনীয়াঃ (বৰণীয়ঃ) খ্যাতবীর্য্যা বিদিতবিক্রমাঃ (শক্তিৰ পৰিচয় দিয়া) ৰাজবৃন্দাঃ নৃপতয়ঃ (ৰজাসকলে) ভৰতজনপৰাজ্যে ভাৰতে, ভৰতবংশীয় নৃপাণাং ৰাষ্ট্রে ভাৰতবর্ষে (ভৰতবংশীয় ৰজাসকলৰ ৰাজ্য ভাৰতবর্ষত) মণিমৰকতচিত্রাং ৰত্নাদিভিঃ আঢ্যাং (মণিমৰকতেৰে বিচিত্র) কামভূমিং কামদায়িনীং কামৰূপাং কামৰূপপ্রদেশং (কামৰূপৰাজ্যক) শশাসুঃ বুভুজিৰে (শাসন কৰিছিল)।

৮নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ অথ সুৰপতিঃ দেবৰাজঃ ইন্দ্রঃ (দেৱতাসকলৰ ৰজা ইন্দ্রই) অস্যাঃ কামৰূপভূমেঃ (এই কামৰূপ ভূমিৰ) সমস্তং সমগ্রং বিবৰণজাতং (সকলো কথা) জ্ঞাতবান্ বিদিতবান্ বৈ (বিদিত হৈ) নিজজননকুলস্য স্ববংশজাতস্য (নিজ বংশৰ) স্বর্গিণঃ দেৱান্ (দেৱতাসকলক) সংদিদেশ সমাদিষ্টবান্ (আদেশ কৰিলে) হে কুলীনাঃ সদ্বংশজাঃ দেৱাঃ (হে জ্ঞাতিসকল অর্থাৎ আত্মীয়সকল) মর্ত্ত্যজন্ম মনুষ্যৰূপং (মনুষ্যজন্ম) প্রগৃহ্য ধাৰয়িত্বা (গ্রহণ কৰি) নিয়তিনটনমঞ্চং দৈবস্য ৰংগভূমিং (নিয়তিৰ নাট্যমঞ্চ স্বৰূপ) কামৰূপপ্রদেশং প্রাগজ্যোতিষপুৰং (কামৰূপ প্রদেশক) অধিকুৰুত গৃহ্লন্তু (অধিকাৰ কৰাগৈ)।

৯নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ অস্মিন্ ভবে অস্মিন্ সংসাৰে (এই সংসাৰত) কোহপি দেহী প্রাণী (কোনো প্রাণীয়ে) স্বেচ্ছয়া আত্মৰুচ্যনুসাৰং (নিজৰ ইচ্ছা অনুসৰি) ন হি সৰতি চলতি (চলিব নোৱাৰে) তস্মিন্ বিষয়ে কেবলং (সেই বিষয়ত) বিশ্বপো জগৎপালকঃ (জগৎ পালক) বিশ্বমূর্ত্তিঃ বিশ্বৰূপঃ ভগবান্ (বিশ্বমূর্ত্তি পৰমেশ্বৰৰ) প্রভৱতি কিল সমর্থো ভবতি ইতি (প্রভাৱহে বর্তমান) অথ ততঃ (গতিকে) বিধিনিয়মাৎ ঈশ্বৰেচ্ছানুসাৰং (বিধাতাৰ নিয়ম অনুসাৰে) দিব্যৰূপাঃ স্বর্গীয়ৰূপধাৰিনঃ (দিব্যৰূপী) তা দেবতা সুৰগণাঃ

(দেৱতাসকলে) প্রসিদ্ধে বিখ্যাতে (প্রসিদ্ধ) শ্যানদেশে তৎ নামকে ভূমিভাগে (শ্যামদেশ নামৰ ঠাইত, এতিয়াৰ ম্যানমাৰ নামৰ ঠাইত) নৃপপদম্ ৰাজপদবীং (ৰাজপদ) অধিচক্রুঃ গৃহীতবন্তঃ (গ্রহণ কৰিলে)।

১০নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ তে মর্ত্ত্যৰূপধাৰিণঃ দেবাঃ শ্যানদেশে কৃতনিবাসাঃ (তেওঁলোক অর্থাৎ শ্যানদেশত বাসকৰা দেৱতাসকল) ৰিপুকুলদলনে অৰিবর্গদমনে শক্রতুল্যপ্রভাবাঃ ইন্দ্র সমপৰাক্রমাঃ (শত্রুসকলক দমন কৰাত ইন্দ্রৰ সমান প্রভাৱশালী) পৰনৃপতিকৃতায়াং সন্ধিনীতৌ অৰিভিঃ নৃপতিভিঃ সন্ধিনামকে নয়মার্গ পৰিৰক্ষণে (শত্রুপক্ষৰ ৰজাই স্থাপন কৰা সন্ধিনীতিত) সুবিজ্ঞাঃ সম্যক্ নিপুণাঃ (সুবিজ্ঞ অর্থাৎ নিপুণ) বিশুদ্ধাঃ পূতহৃদয়াঃ (শুদ্ধ হৃদয়ৰ তেওঁলোকে) সুগতৰচিতধর্মে বৌদ্ধধর্মে (বুদ্ধদেৱে প্রচাৰ কৰা বৌদ্ধধর্মত) বিষ্টচিত্তা নিবিষ্টহৃদয়া (চিত্র ৰাখি) সুখিজনগণপূর্ণং সন্তুষ্টপ্রজাভিঃ পৰিপূর্ণং (সুখী প্রজাসমূহেৰে পৰিপূর্ণ) স্বৰাজ্যং স্বকীয়ং সাম্রাজ্যং শ্যানদেশম্ ইতি (স্বৰাজ্য অর্থাৎ শ্যানদেশ) ভুক্তবন্তঃ শাসিতবন্তঃ (ভোগ কৰিছিল)।

১১নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ বহুসুৰভিপ্রয়াণে, অনেকবসন্তগতে এবং ক্রমেন বহুবর্ষয়াতে (বহুত বসন্তকাল অতীত হোৱাত) পূর্বপার্বত্যভাগে, ভাৰতবর্ষস্য পূর্বস্মিন্ পার্বত্যে জনপদে (পূর্বদিশৰ পর্বতীয় অঞ্চলত) খুনলুং সহজাতঃ খুন্লুঙ্ ইতি নামধেয়স্য ৰাজ্ঞঃ কনিষ্ঠঃ ভ্রাতা (খুন্লুঙৰ সৰু ভায়েক) খুনলইঃ ইতি আখ্য (খুন্লই নামৰ) সভ্যৰাজঃ সংস্কৃতঃ নৃপতিঃ (সভ্য ৰজা এজনে) অতুলনগৰবেশং অনুপমেয়নগৰসমাকীর্ণং (অতুল নগৰেৰে পৰিশোভিত) মুংৰিমুংৰামদেশম্ মুংৰিমুংৰাম্ ইতি আখ্যম্ (মুংৰিমুংৰাম নামেৰে এখন দেশত) সসুখং সানন্দং (সুখেৰে) অব্দান্ বহুবর্ষাণি (বহু বছৰ) অশিষৎ অপালয়ৎ (ৰাজত্ব কৰিছিল) অসৌ খুন্লাই ইতি ৰাজা শাসনে দেশপৰিৰক্ষণে (সেই খুনলাই ৰজা দেশ শাসনত) শ্রীনিবাসঃ শ্রীবিষ্ণু ইব (বিষ্ণুৰ নিচিনা) আসীৎ (আছিল)।

১২নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ শতশৰদম্ শতসংখ্যকসংবৎসৰান্ (এশটা শৰৎ কাল কটাই অর্থাৎ এশবছৰ জীয়াই থাকি) শাক্যসিংহে বুদ্ধদেৱে (বুদ্ধদেৱত) ভক্তিমান্ শ্রদ্ধাশীলঃ (ভক্তি ৰখা) সিংহবীর্য্যঃ সিংহবিক্রমঃ স খুন্লাই ইতি নামধেয় (সিংহৰ সমান পৰাক্রমী খুন্লাই নামৰ) পার্থিবঃ ৰাজা (ৰজা) সুৰসদনম্ দেবভূমিং (স্বর্গধামলৈ) অয়াসীৎ গতবান্ (গমন কৰিলে) যতঃ ইহ অস্মিন্ সংসাৰে (কাৰণ এই সংসাৰত) শিশিৰকমলতুল্যং শীতকালিকং পদ্মম্ ইব (শীতকালৰ পদুমৰ দৰে) কালদণ্ডৈঃ মৃত্যু দেৱস্য যষ্ট্যা (যমদণ্ডেৰে) বিদীর্ণম্ বিশীর্ণং (বিদীর্ণ) নৰদেহং মনুষ্যশৰীৰং (মানৱদেহ) সর্বসাৰৈঃ বিহীনং সমস্তৰসশূন্যং শুষ্কম্ ভবতি (সর্বসাৰশূন্য হয়)।

১৩নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ মৃতকবিপুলৰাজ্যং মৃতকস্য দিবংগতস্য ৰাজ্ঞঃ খুন্লাই ইতি অভিধেয়স্য ৰাজ্যং শাসনভূমিং (মৃত খুন্লাই ৰজাৰ বিশাল ৰাজ্য) ভূপৈঃবিহীনং নৃপৈঃ শূন্যং (ৰজাহীন) বীক্ষ্য অভিলক্ষ্য (দেখি) ভূপতৌ নৃপৌ ভূপতিলাভায় (ৰজা লাভ কৰিবলৈ) দত্তচিত্তৈঃ কৃতসংকল্পৈঃ (দৃঢ় সংকল্প কৰি) প্রকৃতিসকলমুখ্যৈঃ প্রজাসমূহপ্রধানৈঃ

(মুখীয়াল প্রজাসকলে) শুভজনপদচীনাতঃ চীননামকাৎ শোভনাদ দেশাৎ আগতঃ (সুন্দৰ চীনদেশৰ পৰা আহি) খুন্‌লুঙঃ তন্নামকস্য ৰাজ্ঞঃ (খুন্‌লুঙৰ) খ্যাতবীর্য্যো প্রসিদ্ধপৰাক্রমঃ (পৰাক্রমী) বৰেণ্যঃ শ্রেষ্ঠঃ (শ্রেষ্ঠ) সন্ততিঃ সন্তানঃ (সন্তান) ৰাজা ইহ অধিগত অস্মিন্ পূর্বদেশে প্রাপ্তঃ (ইয়ালৈ অসম ভূমিলৈ আনি ৰজাস্বৰূপে লাভ কৰিলে)।

১৪নং শ্লোকৰ শব্দার্থ ঃ নবনৰপতিবংশে অস্য নূতনস্য ৰাজ্ঞঃ বংশে (এই নতুন নৰপতি বংশত) চুকাফা ইতি নামকঃ (চুকাফা) বীৰসিংহঃ শূৰশ্রেষ্ঠঃ (বীৰ শ্রেষ্ঠ) নৃপালঃ ৰাজা অভবৎ (ৰজা হ'ল) তস্য কার্যধৈর্যস্য চুকাফা ইতি অবিধেয়স্য ৰাজ্ঞঃ (তেওঁৰ অর্থাৎ ৰাজকার্যত ধৈর্যশীল চুকাফাৰ) বায়ুবদ্বেগবত্যঃ পবনতুল্যগতিশীলস্য (বায়ুৰ দৰে বেগবাতী) প্রথিতযশসঃ বিদিতগৌৰবস্য (যশস্যাৰ) আখ্যা কথা বর্ণনা বা (কথাবোৰ) শ্রবণবিবৰং শ্রুতিমার্গম্ (কাণলৈ) ইত্বা গত্বা (গৈ) মানবান্ জনান্ (মানুহক) মোদয়ন্তি আহ্লাদয়ন্তি (আনন্দ দিয়ে)।

২.৫.২ শ্লোকসমূহৰ অসমীয়া অনুবাদ

এতিয়া আপুনি এই শ্লোকসমূহৰ অসমীয়া অনুবাদ পঢ়িবলৈ পাব।

১নং শ্লোক ঃ বাগ্‌দেৱী সৰস্বতীয়ে সুন্দৰ বগা পদুমত বাৰে বাৰে বিৰাজ কৰক। (বাহনস্বৰূপ) হংসী মাতৃ (আই) সৰস্বতীৰ চৰণৰ ওচৰত পুনঃ পুনঃ বিচৰণ কৰক আৰু সেই দেৱীৰ সুন্দৰ হাতত থকা বীণাই বাৰে বাৰে মূর্চ্ছণা কৰক, মিচিকিয়াই হাঁহি থকা সৰস্বতীয়ে কাব্য ৰচনাৰ সময়ত হ'ব পৰা বাধা-বিঘিনিবোৰ নাশ কৰক।

২নং শ্লোক ঃ মুনিসকলে বাস কৰা, বিধাতাৰ শ্রেষ্ঠ সৃষ্টি, সুজল আৰু সুফলেৰে পৰিপূর্ণ, পবিত্র ৰত্নসমূহেৰে উৎকৃষ্ট বিভিন্ন বিভৱেৰে ধন্য আৰু পর্বতবোৰে দৃষ্টি কৰি থকা কামৰূপপ্রদেশে পৰম সৌভাগ্য স্মৰণ কৰে অর্থাৎ কামৰূপপ্রদেশলৈ অতীত সৌভাগ্যৰ স্মৃতি মনত ধাৰণ কৰে।

৩নং শ্লোক ঃ পর্বতশ্রেষ্ঠ (সন্ধ্যাচল)ৰ গাত খুন্দা খাই সুন্দৰ নিকুঞ্জবোৰত বিয়পি পৰা তথা কাণেৰে শুনি ভাল লগা, সন্ধ্যা, ললিতা আৰু কান্তাৰ কুলু ধ্বনিৰদ্বাৰা আহ্লাদিত হৈ এই কামৰূপপ্রদেশতেই সত্যপৰায়ণ পুণ্যাত্মা, ঋষিশ্রেষ্ঠ বশিষ্ঠই নিজ আশ্রমত বিমল তপস্যাত আত্মনিয়োগ কৰিছিল।

৪নং শ্লোক ঃ ভগৱতীৰ (দেৱীৰ) ভক্তসকলৰ সকলো পাপ নাশ হওঁক, আকৌ সংসাৰভীত লোক সংসাৰৰ সকলো শোকৰ পৰা মুক্ত আৰু সুন্দৰ হওঁক— এনে দিব্যভাৱ মনলৈ আনি দৈত্যশত্রু পৰমেশ্বৰে নীলাচলৰ শিখৰত ভগৱতীৰ 'যোনিপীঠ' ত্যাগ কৰিছিল।

৫নং শ্লোক ঃ শংকৰদেৱ, হৰিদেৱ, চিলাৰায় আৰু লাচিত বৰফুকন প্রভৃতি জন্মভূমিৰ শুভ পুত্রসকলৰ আৱির্ভাৱ হৈছিল। মুনিপুত্র পৰশুৰামে দান কৰা স্বচ্ছ জলেৰে ধন্য সুপুত্র ব্রহ্মপুত্র এতিয়াও এই অসমভূমিত শোভা পায়।

৬নং শ্লোক ঃ অসুৰৰ বিনাশ কৰ্তা শ্ৰীকৃষ্ণই এই দেশলৈ আহি প্ৰেমবশতঃ ৰুক্মিনীৰ শুভ্ৰ হাতত ধৰিছিল। অনিৰুদ্ধও ঊষাৰ চঞ্চল হৰিণৰ নিচিনা চকুজুৰি, চুলিৰ খোপাটি আৰু লাৱণ্যময় বাক্যবোৰত মুগ্ধ হৈছিল।

৭নং শ্লোক ঃ ভৰত ৰজাৰ ৰাজ্য ভাৰতবৰ্ষত শক্তিৰ পৰিচয় দিয়া ঘটক, নৰক, বাণ, ভগদত্ত, সুধন্বা আৰু কমতেশ্বৰ আদি প্ৰধান প্ৰধান ৰজাসকলে মণিমৰকতেৰে বিচিত্ৰ এই কামভূমি কামৰূপ ৰাজ্য শাসন কৰিছিল।

৮নং শ্লোক ঃ দেৱৰাজ ইন্দ্ৰই এই কামৰূপৰ বিষয়ে সকলো কথা জ্ঞাত হৈ নিজ বংশৰ দেৱতাসকলক আদেশ দিলে, 'হে জ্ঞাতি কুটুম্বসকল! তোমালোকে মনুষ্য জন্ম গ্ৰহণ কৰি নিয়তিৰ নাট্যমঞ্চৰূপ কামৰূপ প্ৰদেশক অধিকাৰ কৰাগৈ।

৯নং শ্লোক ঃ এই সংসাৰত কোনো প্ৰাণীয়ে নিজৰ ইচ্চামতে চলিব নোৱাৰে, সেই বিষয়ত বিশ্বপালক বিশ্বমূৰ্ত্তি পৰমেশ্বৰৰ হে প্ৰভাৰ বৰ্তমান। গতিকে বিধাতাৰ নিয়ম অনুসৰি দিব্যৰূপী দেৱতাসকলে প্ৰসিদ্ধ শ্যানদেশতহে ৰাজপদ গ্ৰহণ কৰিলে।

১০নং শ্লোক ঃ শত্ৰুসকলক দমন কৰাত তেওঁলোক ইন্দ্ৰৰ সমান প্ৰভাৱশালী আৰু শত্ৰুপক্ষৰ ৰজাই স্থাপন কৰা সন্ধিনীতিত সুনিপুণ। শুদ্ধমনৰ তেওঁলোকে বুদ্ধদেৱে প্ৰচাৰ কৰা বৌদ্ধধৰ্মত চিত্ত ৰাখি সুখী প্ৰজাসমূহেৰে পৰিপূৰ্ণ স্বৰাজ্য ভোগ কৰিছিল।

১১নং শ্লোক ঃ বহুত বসন্তকাল অৰ্থাৎ বহুবছৰ অতীত হলত খুন্লুঙৰ সৰু ভায়েক খুন্লাই নামেৰে সভ্য ৰজা এজনে পূবফালৰ পৰ্বতীয়া অঞ্চলত অতুল নগৰেৰে পৰিশোভিত মুংৰিমুংৰাম নামেৰে এখন দেশত বহুবছৰ ৰাজত্ব কৰিছিল, তেওঁ শাসনত শ্ৰীকৃষ্ণৰ দৰে আছিল।

১২নং শ্লোক ঃ এশটা শৰৎকাল কটাই অৰ্থাৎ এশবছৰ কাল জীৱিত থাকি বুদ্ধদেৱত ভক্তি থকা সিংহৰ সমান পৰাক্ৰমী খুন্লাই নামৰ ৰজা স্বৰ্গধামলৈ গ'ল অৰ্থাৎ ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে। কাৰণ যমদণ্ডেৰে দণ্ডিত মনুষ্যদেহ শীতকালৰ পদুমফুলৰ নিচিনা সাৰহীন হৈ যায়।

১৩নং শ্লোক ঃ মৃত ৰজাৰ অৰ্থাৎ খুন্লুঙ ৰজাৰ মৃত্যুৰ পিছত বিশাল ৰাজ্য ৰজাহীন হোৱা দেখি, অন্য কোনো ৰজা লাভ কৰিবলৈ দৃঢ় সংকল্প কৰি, মুখীয়াল প্ৰজাসকলে সুন্দৰ চীনদেশৰ পৰা খুন্লুঙৰ শক্তিশালী শ্ৰেষ্ঠ সন্তান এজনক অসমভূমিলৈ আনি ৰজা হিচাপে লাভ কৰিলে।

১৪নং শ্লোক ঃ এই নতুন নৰপতি বংশত বীৰশ্ৰেষ্ঠ চুকাফা ৰজা হ'ল। ৰাজকাৰ্য চলোৱাত ধৈৰ্যশীল সেই চুকাফাৰ বায়ুৰ দৰে বেগৱতী যশস্যাৰ কাহিনীবোৰ কাণত পৰি মানুহবোৰৰ পৰম আনন্দ লাভ হয়।

অগ্রগতি নিৰীক্ষণ

প্রশ্ন নং ৫ ঃ কামৰূপ প্রদেশত কোন ঋষিয়ে আশ্রম পাতিছিল?

.....

প্রশ্ন নং ৬ ঃ খুন্‌লুঙৰ সৰু ভায়েকৰ নাম কি?

.....

প্রশ্ন নং ৭ ঃ খুন্‌লুঙৰ সৰু ভায়েকে ৰাজত্ব কৰা দেশখনৰ নাম কি?

.....

প্রশ্ন নং ৮ ঃ খুন্‌লুঙৰ কোনজন শ্রেষ্ঠ বংশধৰে অসম ৰাজ্যৰ ৰজা হিচাপে নিযুক্ত হৈছিল?

.....

জানি থোৱা ভাল

- বশিষ্ঠ মুনি ইক্ষ্বাকুবংশীয় পুৰোহিত আছিল।
- শ্রীমন্ত শংকৰদেৱে বৰগীত আৰু অংকীয়া নাট ৰচনা কৰিছিল।
- কীর্ত্তন, ভাগৱত আৰু ভক্তিৰত্নাকৰ আদি গ্রন্থও শংকৰদেৱে ৰচনা কৰিছিল।
- শোণিতপুৰনগৰীক ঊষা অনিৰুদ্ধৰ মিলনভূমি বুলি জনা যায়।

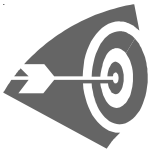
২.৬ অধ্যয়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

- সতী জয়মতী কাব্যৰ ৰচকৰ বিষয়ে জানিলে।
- কাব্যখনৰ বিষয়বস্তুৰ লগত পৰিচিত হ'ব পাৰিলে।
- কাব্যখনৰ (১-১৪) শ্লোকৰ সংস্কৃত পাঠ পঢ়িলে।
- শ্লোকসমূহৰ (১-১৪) শব্দার্থ আৰু অসমীয়া অনুবাদ জানিলে।

২.৭ অধিক জানিবলৈ

১) শর্মা, ড° দীপক কুমাৰ, *ভৱদেৱ ভাগৱতী ৰচিত সতী জয়মতী,* নলবাৰী ঃ কিতাপ ঘৰ।

২.৮ অগ্রগতিৰ খতিয়ান

১নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ নলবাৰী জিলাৰ কৈঠালকুছি গাঁৱত।

২নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ চাৰটিফিকেট অব অনাৰ।

৩নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ ১৯৪২ চনত।

৪নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ এশটা (১০০)।

৫নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ বশিষ্ঠ মুনিয়ে।

৬নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ খুন্‌লাই।

৭নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ মুংৰিমুংৰাম।

৮নং প্রশ্নৰ উত্তৰ ঃ চুকাফা।

২.৯ আৰ্হি প্রশ্ন

ক) বস্তুধর্মী প্রশ্ন ঃ

প্রশ্ন ১ ঃ জয়মতী কাব্যৰ প্রথম প্রবাহৰ প্রথম শ্লোকটো সংস্কৃতত মুখস্থ লিখক।

খ) চুটি প্রশ্ন ঃ (১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ লিখক)

প্রশ্ন ১ ঃ ভৰদেৱ ভাগতীদেৱৰ জীৱনৰ চমু পৰিচয় দাঙি ধৰক।

গ) ৰচনাধর্মী প্রশ্ন ঃ (৩০০-৫০০টা শব্দৰ ভিতৰত লিখক)

প্রশ্ন ১ ঃ জয়মতী কাব্যৰ সাৰাংশ লিখক।

*** ***** ***